

רמות השבים

עון הכפר

ישראל חושבת וד - תח עצמאות שמה !

היילין 75
אפריל 2019

הודעות ועדכונים

למי שטרם הצטרף לקבוצת הוואטסאפ לתושבים

קישור להצטרפות << <https://chat.whatsapp.com/GTNg7btflsS7o0pxVHeEDW>

הקבוצה סגורה לתושבי רמות השבים בלבד לצורך קבלת הודעות ופרסומים

רק מנהלי הקבוצה יוכלו לשלוח הודעות,
ללא אפשרות להגיב בפורום רחב.

טנא היוזים של הכפר

הזם אדיסרזים

לא להאמין, אבל כבר עברה שנה מפרסום הטנא של השנה שעברה... ושוב אנו מבקשים מכל המשפחות הצעירות, שגרות בכפר ונולד להן תינוק או תינוקת, במהלך השנה (מחג שבועות הקודם עד לשבועות תשע"ט) - לכתוב לנו. אנו מזמינים שתציגו את מקומו במשפחה, כמה מילים עליו מתקופת חייו הראשונה וכל פרט משמעותי, שלדעתכם חשוב שתושבי הכפר ידעו עליו. כמובן שיש לצרף תמונה.

בואו ומלאו את הטנא של הכפר לשנה זו.

את הפרטים יש לשלוח לכתובת העלון או להביאם למזכירות הוועד - לאריאלה - עד ה- 23.5.19.

לשאלות - מוזמנים להתקשר להדס - 050-6223492.

ערב יום הזיכרון

הטקס לזכר חללי מערכות ישראל
ייערך ביום שלישי, ה- 7.5.2019

השנה יחול שינוי במתכונת הטקס והוא יחולק לשניים

הטקס יחל בשעה 20:00 עם הישמע הצפירה ברחבת האנדרטה:

- הורדת הדגל לחצי התורן
- יזכור
- הדלקת המשואה
- הנחת זרים

הטקס ליד האנדרטה ישודר על מסך גדול
 אשר יוצב במגרש הכדורגל

לאחר הנחת הזרים ייערך חלקו השני של הטקס
על הבמה המרכזית במגרש הכדורגל

- הכיסאות ליד האנדרטה מיועדים למשפחות השכולות בלבד.
- שתי השורות הראשונות של הכיסאות **במגרש** מיועדות למשפחות השכולות בלבד. שאר השורות מיועדות לקהל הרחב.

בעלי הכלבים מתבקשים לדאוג מבעוד מועד לכך שכלביהם
 לא ישוטטו ברחבת הטקס כבר משעות הצהריים.
לונד הכלבים יהיה נוכח בכפר משעות אחה"צ.

לתשומת לב התושבים, ההורים והילדים, אנו מבקשים להימנע מנסיעה, משחקי
 כדור ואחרים, צעקות ודיבורים בכל המתחם לכל אורך הטקס
 וכמובן – לכבות טלפונים ניידים.

יום העצמאות ה-71 לרשות ישראל

תושבי רמות השבים מוזמנים לחגיגות יום העצמאות

ביום רביעי, 8.5.2019 בשעה 20:00

ברחבת בית העם

תכנית הערב: 20:00 פתיחת שערים ומתקנים

20:30 הופעת להקת ווטרו בשירי להקת אנבא

21:30 זיקוקי דינור

21:45 מסיבת עצמאות בהפעלת DJ

גם השנה ילדינו יקבלו צמידים אשר יחולקו מבעוד מועד.
וותיקי היישוב יוכלו לקבל צמידים עבור נכדיהם
העלייה למתקני השעשועים עם צמיד זיהוי בלבד!

- ותיקי היישוב יוכלו לקבל צמידים עבור נכדיהם שאינם מתגוררים ביישוב בערב יום העצמאות ובנוכחות הנכד/ה בלבד.
- תושבים יוכלו לקנות צמידים עבור ילדי אורחיהם ברכישה מוקדמת בעלות של 80 ש"ח לצמיד במועדי החלוקה בלבד.
- בערב יום העצמאות יימכר צמיד לילד אורח בעלות של 100 ₪.

מועדי חלוקה

בגן המשחקים/ספרייה:

ביום ראשון, ה-5.5 בין השעות 16:00 ל-18:00

ביום שני, ה-6.5 בין השעות 16:00 ל-18:00

במתחם הגנים:

ביום שישי ה-3.5 בין השעות 12:30-13:30

אנו ממשיכים במסורת !!!

כל משפחה מתבקשת להביא עמה עוגה חתוכה לערב החגיגות.

- * איסוף הצמידים יתבצע ע"י מבוגר מעל גיל 18
- * אנא הצטיידו במטבעות של 5 ₪ לדוכני המזון
- * חל איסור מוחלט על שימוש בספריי קצף

תודה על שיתוף הפעולה וחג שמח,
ועדת תרבות

תפילת יום העצמאות

ביום המישי, 9.5.19

בשעה 07:30 בבוקר בבית העם

תתקיים תפילה חגיגית עם כלי נגינה

תושבי הכפר מוזמנים !

מועדון ההרצאות של יום רביעי

תאריך	שם הרצאה	נושא ההרצאה	מארחי הרצאה
15.5.19	עוז חורין	"גאונות הציפורים באיים אקזוטיים" ההרצאה מתארת תכונות אינטליגנציה גבוהה שישנה למספר מיני ציפורים	עוז חורין
29.5.19	אריה פרנס	מקור האלפא ביתא הפונטי, הפיניקים והקשר לעם ישראל	אריה פרנס

התכנסות בחדר ותיקים בשעה 17:30, ההרצאה בשעה 18:00

כאם מוצמנים !!!

ברכות

- ברכות ליהודית ודרור רוטנברג להולדת הנכד רן, בן לנעמה ועומרי.
- ברכות לאילנה ואופיר אדלמן להולדת הנכדה מאיה, בת לאיריס ועומר.

השתתפות בצער

הוועד משתתף בצערה של ענבל אביעד במות אביה אהרון שמואלי ז"ל.

מרוץ רמות השבים ה-3

י"ב הי"א

לאחר שנה הפסקה, מסורת מרוץ רמות השבים חודשה השנה. הפעם בשעה שקדמה למרוץ, התקיים יום ספורט משפחות, שתרמה וארגנה מחלקת הספורט של המועצה האזורית דרום השרון. ככל שהתרשמתי, המשתתפים נהנו מאד, הן בתחנות השונות של יום הספורט, הן במרוצי ילדי הגן והשכבות הצעירות של בית הספר כשההורים מלווים במבט ובעידוד, והן במרוצי הנוער והבוגרים. מוזמנים להתרשם בעצמכם מהתמונות, פרי מצלמתה של אלונה א. חלקן מצורפות כאן, וכולן נמצאות בקישור - [קישור לכל התמונות](#). המרוץ הכיל מקצים לילדי טרום-טרום חובה (100 מטר), טרום חובה (200 מ'), חובה (300 מ'), ילדי כיתות א-ג (500 מ'), ד-ו (1000 מ'), והמקצה הגדול למרחק 3000 מטר לגילאי החטיבה ז-ט, לגילאי תיכון י-י"ב, ולבוגרים.

המון תודות לכל מי שתרום להצלחת האירוע: לששי ולעודד ממחלקת הספורט של המועצה, לאורלי, אריאלה, רמה וצוות הוועד על העזרה והתמיכה בכל, לדנית ג. יוזמת ומארגנת שני המרוצים הראשונים על החפיפה וההדרכה, לאליסיה כ. על העזרה המקצועית לקראת ובמהלך המרוץ עצמו, לצוות הרישום – גלית ק., יונה ה., יעל נ., נועה י. וניצן ה., לצוות המחסומים – אמנון ל., גיל מ., דני ב., יוחנן ש. וניר ד., ולצוות האופנוענים שליוו את המרוץ מלפנים ומאחור – אושר פ., מוטי ת. וצחי פ.

ילדים בקליעה למטרה ביום הספורט

זינוק ילדי גן

שני לקחים לקראת השנה הבאה: לקח ראשון בנושא שעות האירוע הליווי המקורי תוכנן כך שיום הספורט יתחיל ב- 4 אחה"צ, כדי שלא לפגוע במנוחת הצהריים של המשתתפים וכדי להתחשב בשכנים, ויסתיים בסביבות 6:30 כדי שלא לפגוע בקבלת השבת המשפחתית. כארבעה ימים לפני המרוץ פנה אליי חבר הוועד רובינק וביקש להקדים את הליווי בחצי שעה למען שומרי שבת המעוניינים להשתתף במרוץ. בשלב זה כבר לא ניתן היה להקדים את הליווי שתואם מראש עם גורמים רבים. גם פנייתו לראש הוועד לא נענתה בחיוב, כמו גם פנייתו במכתב דחוף לראש המועצה. למחרת, בשל תחזית למזג אוויר גשום, החלטנו לדחות את המרוץ בשבועיים, ואז גם התאפשרה הקדמת הליווי בחצי שעה. בפועל, ביום המרוץ,

התקבלה תלונת שכן על הפרעה בשעות המנוחה. במהלך האירוע עצמו, מצאתי את עצמי מעכב את הזינוקים כדי להיצמד ללווי המתוכנן, שהסתבר כמרווח מידי. בדיעבד, וכלקח לשנה הבאה, ניתן לתכנן ולהזניק בפועל את המקצים השונים מידי 5 דקות, במקום כל 10 דקות, וכך לצמצם את זמני ההמתנה בין המקצים, ואת משך כל האירוע בכחצי שעה. ניתן להתחיל בשעה 4, ולסיים בשעה שסיימנו, מעט אחרי 6, לרווחת כולם. זאת כמובן בהנחה שתאריך המרוץ יהיה שוב לאחר המעבר לשעון קיץ.

זינוק ילדי א'-ג'

לקח שני הוא בנושא מספר המשתתפים

למרות השקעה גדולה של המועצה והוועד – הן ביום הספורט למשפחות והן בחלוקת החולצות חינם הפעם, ההיענות השנה הייתה נמוכה. האירוע פורסם במייל לרשימת המנויים של הוועד, בקבוצת הוואטסאפ של הכפר, בעלון הכפר, בשלטי חוצות ובלול. היה חסר כנראה גם פרסום בקבוצות הוואטסאפ השכבתיות של הורי/ילדי הגן ובית הספר. בנוסף, אשמח לקבל תגובות משוחרי הספורט הרבים שבקרבו, הרצים והצועדים ברחובות הכפר ובשדות בחדווה - מה מנע את ההגעה השנה והאם שינוי כלשהו היה גורם להגיע. ואפשר פשוט להצביע ברגליים ולהשתתף בשנה הבאה, בריצה, בצעידה (כמו חלק מהמשתתפים השנה) או בעידוד בני המשפחה והחברים. מראה הזאטוטים הרצים לקול קריאות עידוד המשפחות היה ממש מלבב!

פודיום הבוגרים

אז להתראות בשנה הבאה!

רפי הימן, rafiyona@gmail.com, 054-7205695

חגיגת הפתיחה של עונת הרחצה בבריכת השחייה

מתקדילי

כחלק מהתפיסה של עמותת רמות השבים להשבת בריכת השחייה שלנו להיות מרכז קהילתי לתושבי הכפר, החלטנו לקיים במהלך העונה מספר אירועים לטובת תושבי רמות השבים בלבד!!!

בשבת 27.4.2019, חגגנו את פתיחת עונת הרחצה באירוע שהתקיים בשעות 10:00-18:00 וכלל מתקנים מתנפחים במים ועל הדשא, פינת קפה ונשנושים, דוכני אוכל (פיצות מהטבון, תירס על מקל, צלוחיות חומוס ולאבנה, ברוק וקפה ברוק) ופינת סטאלבט.

לסיום האירוע, באווירת המימונה, שרנו ביחד עם ארז ויוני ומעגל המתופפים ובמקביל התכבדנו במופלטות אותנטיות ותה צמחים אסלי.

התושבים הפתיעו לטובה והגיעו בהמוניהם (גם מזג האוויר הקייצי תרם את חלקו להצלחת האירוע).

מקווים שנהניתם ותבואו להמשיך ליהנות מהבריכה המקסימה שלנו, לא רק באירועים שיבואו עלינו לטובה.

גם המזנון עבר מתיחת פנים ומאחלים בהצלחה לשי, המפעיל החדש שלו, שהנוער שלנו מכיר אותו מהקפטריה בעמי אסף.

תודה רבה למיכאל וייסמן ולצוות המסור והנאמן שלו, שמשקיעים את נשמתם ומרצם לטובת הפעילות בבריכה.

ביום רביעי 1.5.2019 בריכת השחייה נפתחת באופן רשמי לציבור הרחב ועד אז הייתה פתוחה לתושבי רמות השבים ובני משפחותיהם שאינם מתגוררים ביישוב.

מזל טוב ♀ לאופיר ואילנה, להולדת נכדתם הראשונה.

תודה רבה על תשומת הלב
ולהתראות בבריכה,

עמותת רמות השבים,
אופיר, דקל, ארז, עמית וענת

טפיל חדש בגינה

טפיל "ל"א"הרצ"ט

ישנה מכה חדשה בגינות של צמח פולש טפילי שנקרא יחנוק ו/או כשות השדה. הוא בעיקר נטפל לצמחי "כובע נזיר".

תוך שתי עונות הוא התרבה (בעזרת זרעים זעירים הנישאים ברוח, לסביבתם) במספרים עצומים: בשנה שעברה (פברואר עד סוף אפריל 2018) הוצאתי מעל אלף (+1000). השנה נאלצתי להשמידו לא בהוצאה ידנית, אלא בריסוס אגרסיבי שהמית גם את צמחי כובע הנזיר...

מטרת כתיבתי היא ליידע אתכם (טוב מאוחר מאשר בכלל לא...?). במקביל לטיפול שכולנו מצווים בו, נגד יתושי הנמר האסיאתי ונגד נמלת האש, כך יש להיערך למניעת הפצתו של הפרזיט הזה.

השם השם חשמים

אויאל פריזמן

כמות המשקעים שירדה מתחילת העונה בחצרנו (18/10/18 עד 22/4/19) היא 783.3 מ"מ. לשם השוואה הכמות שירדה בשנים קודמות:

השנה	עד סוף אפריל	כל העונה
2017/2018	423.3	426.4
2016/2017	447.5	449.4
2015/2016	609	609
2014/2015	630	630
2013/2014	499	554
2012/2013	777	777

בשש שנים אלה ירדו, בממוצע, 574 מ"מ.

לא ברור אם יהיו עוד משקעים השנה אבל כבר ברור ששנה זו היא היותר מבורכת בגשמים ב-11 השנים האחרונות (לפני כן לא מדדתי).

לוח מודעות

אז מה יהיה לנו בחודש הקרוב...

ערב – טקס יום הזיכרון	07/05
ערב – חגיגות העצמאות	08/05
בוקר – תפילה ליום העצמאות	09/05
הרצאה בחדר ותיקים	15/05
הרצאה בחדר ותיקים	29/05

עדכון נוער

ניד אסקי ורותם דאטשטיין - רכבי הנוער

אז מה היה לנו החודש "בלול"?

הפעילות בחודש אפריל הייתה בסימן חג הפסח וטיול פסח השנתי. מדריכי הלול יצאו בתחילת החודש לטיול הכנה שבמהלכו למדו על האזור שטיילנו בו. המדריכים הלכו במסגרת ההכנה את המסלולים המתוכננים: מעלה אלומות, נחל יבנאל ונחל תבור. בטיול ההכנה המדריכים הולכים באותם המסלולים, על מנת להכיר ולשלוט במסלול ובתכנים שיועברו במהלכו.

בתחילת חופשת הפסח יצאו רכזי הנוער יחד עם 45 חברי הצוות הבוגר ו-90 חניכי השכבה הצעירה לטיול באזור עמק המעיינות. הלינה - באוהלים - בחניון כוכב הירדן, וטיילנו במסלולים המתוכננים.

בטיול התעצמה חווית הקבוצה של החניכים וכמובן הקשר שלהם עם המדריכים המעולים שמלווים אותם מתחילת השנה. בנוסף למדריכים יצאו גם צוות הפעילים של הלול שדאגו לכל מעטפת הטיול: אוכל, ערבים חברתיים, ציוד וכו'. הפעילים תפקדו בצורה יוצאת מן הכלל ותרמו רבות למהלך התקין של הטיול.

השנה בטיול פסח התלוו אלינו הורה מלווה וכן צוות הורי המטבח בניצוחם של ליאת בכור וקרן אבו חצירא - תודה להורים המתנדבים, על עזרתם ותרומתם להצלחת הטיול. מזג האוויר במהלך הטיול הפך את הטיול לבלתי נשכח!

ב- 1.5 צוות הלול עורך את טקס יום השואה בבית העם.

הטקס בנושא "אומנות ותרבות בשואה", הניהול התכנון החשיבה על הנושא והביצוע של הטקס באחריות צוות השכבה הבוגרת ובהנחיית הרכזים. ציינו את יום השואה בפעולות בנושא יום השואה לכל החניכים.

ביום שישי 2.5, יצאו ילדי שכבת ז' לטיול מצדה במסגרת פעילויות שנת בני המצווה. במהלך השנה ההורים של ילדי השכבה מקיימים מספר פעילויות שיא – הטיול למצדה הפך למסורת יישובית, והינו טיול משמעותי חשוב ומגבש.

בעוד שבועיים יצאו ילדי שכבת ז' לטיול בקטע 13 של שביל ישראל, ואף זאת במסגרת פעילות שנת בני המצווה, יישר כח לכל ההורים המארגנים!

החודש ניפרד מרותם בלוטשטיין אשר ריכזה את תחום ההדרכה בלול. אנו מנצלים הזדמנות זאת להודות לרותם על נועם הליכותיה, גישתה הנעימה, ועבודתה הטובה והמיטיבה עם החניכים ועם כל צוות הלול. מאחלים לרותם הצלחה בהמשך, ומאחלים הצלחה לכל מי שיבוא במקומך.

ומה מחכה לנו החודש?

בתאריכים 24-25.5 מתקיימים שני טיולים מיוחדים:

טיול ח': טיול תנועתי לכלל חניכי שכבה ח' מכל הארץ. הטיול יתקיים בכרמל ומהווה הכנה לקורס המד"צים.

יש להדגיש כי חניך שרוצה לצאת לקורס המד"צים מחויב ביציאה לטיול זה. פרטים נוספים בחוזר, מהרו להירשם!

טיול ט'-י': טיול חדש וראשון מסוגו בתנועה, המיועד רק לחניכי שכבות ט' וי'! הטיול יתקיים באזור רמת הגולן, פרטים נוספים בחוזר.

תהליך הכנה ואירועי הקיץ - תאריכים:

- 14-15.6 - אירוח בין יישובי - שכב"ג
- 30.6-9.7 - קורס מד"צים – מסיימי ח' עד י"א
- 18-19.7 - אירוח בין יישובי – שכבה צעירה!
- 4-6.8 - מחנה קיץ שכב"ג
- 7-10.8 - מחנה קיץ שכבה צעירה

שימו לב כי לתאריכים העדכניים המפורסמים כאן ועדכנו את היומנים בהתאם.

בברכת המשך שנת פעילות מוצלחת ומהנה!

הבזקים מהעבר

סיפורי מעפילים

גיזי ודוד אייגרמן עלו לארץ בתחילת 1939 באוניית המעפילים 'אטרטו'. יואכים (אקי) והוריו ולטר והני צ'רלינסקי עלו לארץ בסתיו 1940 באניית המעפילים 'אטלנטיק'. חנן (הנס) מרכוס עלה לארץ בחורף 1946, באניית המעפילים 'תל-חי' וחיה קוטון-הולנדר, עלתה לארץ בקיץ 1947, באניית המעפילים 'אקסודוס' (יציאת אירופה תש"ז). סיפורי עלייתם שלובים בסיפור הגדול של מאבק היהודים נגד האיסור שהטילו הבריטים על העלייה לארץ ישראל, מאבק שנמשך מ-1934 עד 1948, ושבמהלכו הגיעו לחופי הארץ בדרך הים כ-116,000 מעפילים.

סיפור עלייתם של דוד וגיזי:

דוד נולד בהנובר, גרמניה, ב-1920. מגיל שלוש למד ב"חדר", כמו אחיו הגדולים ומשם עבר לבית ספר יסודי עירוני, בהתאם לחובת המקום. בהשפעת עליית הנאצים והתגברות הנאציזם, יצא בגיל 18 למחנה הכשרה בשטקלסדורף (מערבית לברלין) ועבד שם כמדריך. מחנות ההכשרה אורגנו בידי תנועות נוער דתיות. בהכשרה פגש את גיזה בינדר, שנולדה בלייפציג, גרמניה, בשנת 1916, האהבה פרחת והם הפכו לזוג.

הם התארסו בנוכחות הוריו של דוד, במחנה ספומגיין (זבונשין), במערב פולין, ליד הגבול עם גרמניה. ההורים הוגלו לשם יחד עם יהודים רבים מהנובר באוקטובר 1938. הודות להפצרת הוריו של דוד ולעזרת חבריהם הפולנים שהשיגו להם אישורים מזויפים, הצליחו דוד וגיזי לברוח מפולין לאיטליה. כדי לעלות יחד לארץ, הם נרשמו כזוג נשוי. בפברואר 1939 הפליגו לארץ באנייה ישנה ורעועה (כנראה האנייה 'אטרטו' בהפלגתה השלישית) וירדו כמעפילים בלילה, בחוף נהריה. חברי קיבוצים מהסביבה אספו אותם. חלקם התפזרו בישוים בסביבה, כמו נהריה וקיבוצים שהיה בהם ריכוז של 'יקים'. גיזי ודוד הגיעו לרמות השבים משום שהני, אחותה של גיזי ובעלה הנס (מנחם) כהן, גרו כבר ברמות השבים. הם נישאו שוב רשמית בארץ, בגרעין הקיבוץ חפץ חיים, שאליו השתייך אחיו הגדול, ששכן אז בכפר סבא, ובנו את ביתם ברחוב הפרדס.

גיזי ודוד עם בנם הבכור יוסי, ליד ביתם ברמות השבים [1942/3]
באדיבות אורי אגם

סיפור עלייתה של משפחת צ'רלינסקי

יואכים (אקי) היה בן שנה כאשר הוריו ולטר והני נאלצו לעזוב את עיר מגוריהם גדנסק (דנציג) בשנת 1939 ולהצטרף תמורת סכום כספי גדול למאות מיהודי גרמניה, צ'כיה ואוסטריה, ששטו על ספינות נהר לאורך הדנובה עד לנמל טולצ'ה ברומניה. הם היו בין אחרוני היהודים שהגרמנים התירו את יציאתם מגרמניה. משפחת צ'רלינסקי נמנתה עם 1,880 מעפילים שעלו על סיפונה של אוניית המעפילים 'אטלנטיק' (במקביל עלו אחרים לשתי אוניות מעפילים נוספות, 'מילוס' ו'פסיפיק'). ה'אטלנטיק' יצאה בסתיו 1940 לדרכה רבת הקשיים, שארכה יותר מחודש ימים. אקי בן השנתיים לא יכול היה לזכור את קשיי המסע לחופי הארץ ולא את מהלך האירועים שהביאו אותו לאי מאוריציוס. מעפילי אטלנטיק גורשו למאוריציוס בעקבות החלטת הממשלה הבריטית להחמיר את מדיניות ההתנגדות להעפלה. הבריטים סברו שגירוש המעפילים למקום נידח כמו האי מאוריציוס, הסמוך לחוף המזרחי של מרכז אפריקה, ירתיע את מארגני ההעפלה ואת המעפילים עצמם. הגירוש התעכב בגלל פעולת החבלה של אנשי 'ההגנה' באונייה 'פאטריה'¹ אבל הבריטים דבקו בהחלטתם ורוב אנשי אטלנטיק גורשו.

בהגיעם למאוריציוס הופרדו הנשים והילדים עד גיל 18 מהאבות, ושוכנו בנפרד. השנתיים הראשונות היו קשות ביותר בגלל הפרדת המשפחות, חוסר התעסוקה והמשטר החמור יחד עם תנאי האקלים והמגורים. לאחר מכן בוטלו חלק מהאיסורים. זיכרונותיו של אקי הפעוט, הרבה יותר 'ורודים' מהתיאור המקובל:

...במאוריציוס הספקתי לסיים כתיב א'. ביה"ס התנהל בשפה הגרמנית, אבל מאחר והאי היה תחת שלטון בריטי, דיברו שם גם אנגלית. בנוסף לשתי שפות אלה ידעתי גם קריאולית, שהייתה השפה המקומית. לי היו חיים טובים במאוריציוס, למרות שלהוריי היה קשה. בתור ילדים, הכל היה מאוד מסודר וקל. לי אישית, היה מזל משום שלמפקד המחנה, שהיה קצין אנגלי, היה בן בגילי. אנחנו גרנו במחנה והוא גר בוילה עם משרתים. הוא חיפש חבר לבנו, ולמזלי, חיברו בינינו. לאור זאת, ביליתי הרבה שעות אצלם בוילה ואפילו טיילתי איתם ועם המשרתים. בסך הכל, עבורי זו הייתה חוויה די נחמדה...

גן הילדים במאוריציוס, אקי השני מימין בשורה השנייה (בחולצה כהה). באדיבות משפחת צ'רלינסקי

¹ ה'פאטריה', הייתה אמורה להוביל את מעפילי שלוש האוניות למאוריציוס. החבלה נועדה לגרום לביטול הגירוש אבל גרמה לאסון של טביעת 250 מעפילים ועוד אנשי צוות.

מאמצי הסוכנות היהודית לשכנע את הבריטים להחזיר את מעפילי אטלנטיק לארץ, לא נשאו פרי עד לסיום המלחמה. רק אז נענו הבריטים ואפשרו את יציאתם מהאי וכניסתם החוקית לארץ ישראל. המעפילים הותירו באי 150 קברים, ולקחו עמם 60 תינוקות שנולדו במהלך חמש שנות המעצר.

אקי, שהיה בן שבע ביציאתו ממאוריצייוס מספר על העלייה לארץ בקיץ 1945:

הגענו לנמל חיפה ותמונה של אבי ושלי, שהנציחה את הגעתנו, התפרסמה בעיתון בחיפה...

שאלו את האנשים לאן אתם רוצים? שמעו שאנחנו יקים אז אמרו, יש איזה ישוב של יקים בארץ, אם אתם רוצים, תעברו לשם. ... אני זוכר שבדרך מחיפה לרמות השבים האוטובוס עצר ליד קיוסק, כנראה מול קיבוץ מעברות. הנוסעים ירדו לשתות מים, אבל לנו לא היה "גרוש על הנשמה". הגענו עם מזוודה אחת שכללה תעודות לידה ומסמכים אחרים ומזוודה נוספת עם קצת בגדים, וזהו. אבי ירד מהאוטובוס ומצא שטר של חמש או עשר לא"י. כמו יקה טוב הוא הלך לבעל הקיוסק ואמר לו: "תשמע, מצאתי את זה פה. בעל הקיוסק ענה: כן, כן, אני יודע של מי זה, תביא לי". זו הייתה התנהגות יקית טיפוסית!

התמונה שפורסמה בעיתון, בכתבה על פעולות הקרן הקיימת ב-1945. באדיבות משפחת צ'רלינסקי

בתקופה הראשונה המשפחה התפצלה וגרה אצל שתי משפחות בכפר ואחר כך גרטנר העמיד לרשותם את המחסן בחצרו. בשעה שאקי הלך לבית הספר בכפר מל"ל והתערה בחברת הילדים המקומית, הוריו עבדו קשה כדי לבסס את מעמדם בכפר:

בשנת 1949 ההורים רכשו חלקת אדמה בת חצי דונם ממשפחת נבל כנראה ב-50 לא"י ובנו עליה את הבית הזה [הבית בסמטת אל-על]. זה אפשר לנו לסיים את תקופת המגורים במחסן של גרטנר. ... ההורים עבדו קשה וחסכו גרוש לגרוש. אבי עבר בין אנשים וכיבס להם ואימי ניקתה את משרדי 'אל על' [הקואופרטיב המקומי], כל יום ב-04:00....

כך החלו חייהם ברמות השבים.

סיפורו עלייתו של חנן (הנס) מרכוס:

חנן היה בן 15 כשהתייתם מאביו, שנרצח ב'ליל הבדולחי' (ליל 9-10 בנובמבר 1938) וגם אמו נפצעה באותו מאורע. הוא עבר לדודו שחי באוטרכט שבהולנד ולמד את מקצוע השרברבות. בעת שהותו בהולנד עלתה אמו לארץ יחד עם סבתו. כאשר הגרמנים פלשו להולנד במאי 1940, הוא נעצר ונשלח למחנה עבודה שבו נדרשו העצורים לחפור תעלות אנטי טנקיות, ולאחר זמן הועבר למחנה ברגן-בלזן על אדמת גרמניה. מצבו, כמו של שאר העצורים, הלך והדרדר עד ששוחררו בידי הצבא הרוסי. לאחר שחרורו חזר לאוטרכט ולבית דודו. הוא חזר לעבודתו במפעל, אבל ביוני 1945, הצטרף לצעירים יהודים שנאספו בידי שליחים מהארץ והובלו ברכבות ובמשאיות של הבריגדה היהודית דרך בלגיה עד לדרום צרפת לקראת העלייה לארץ. חנן וחבריו שוכנו בטירה נטושה בעיירה סיוטה, עד העלייה לאוניית המעפילים בנמל מרסיי.

האנייה הפליגה מנמל מרסיי ב 17-במרץ 1946 ועל סיפונה 736 מעפילים. לאחר כעשרה ימים, בעת שהאונייה התקרבה לחופי הארץ, הבריטים עצרו אותה והשתלטו עליה. המעפילים לא גילו התנגדות אבל הניפו דגל ועליו שם האנייה 'תל-חי'! עם דגל זה נכנסה האנייה לנמל חיפה והמעפילים נכלאו למשך שבוע בלבד במחנה המעצר עתלית. כששוחרר עלה על אוטובוס לתל אביב והגיע לאמו, שהתגוררה במרתף הפנסיון של אחותה. שמונה שנים לא ראו זה את זה וההתרגשות הייתה גדולה.

את אשתו לעתיד גיינה, הכיר חנן באותו פנסיון. הם נישאו ב-1953 ולאחר נישואיהם הזמינם תושב רמות השבים, דודו יוליוס כהאן, לבוא לרמות השבים ולעבד את הלול שלו. חנן וגיינה הקימו כאן את ביתם שברחוב הגבעה.

חנן באוטרכט, הולנד. לאחר שחרורו 1945/6
 באדיבות דורון מרכוס

בצרפת, בהמתנה להפלגה לארץ ישראל, 1946.
 חנן שלישי משמאל, באדיבות דורון מרכוס

סיפור עלייתה של חיה קוטון - הולנדר

חיה הייתה בת שבע כאשר הנאצים פלשו לפולין בספטמבר 1939 וכבשוה. מוקדם מאוד איבדה את הוריה ואת אחיה הקטן ונותרה עם אחותה הגדולה ואחיה חנן שלקח אותה איתו ליער, אל הפרטיזנים. חיה מספרת שהוא שמר עליה ודאג להם למזון. הם אכלו מכל הבא ליד. מאחר והייתה ילדה קטנה, מידי פעם אנשים חסו עליה ונתנו לה קצת אוכל.

כשתמה המלחמה הגיעו כנראה היא ואחיה למחנה עקורים בגרמניה והיו בין 4,550 המעפילים שעלו על האנייה 'אקסודוס' (יציאת אירופה תש"ז) בקיץ 1947. חיה זוכרת שבאנייה היה צפוף מאוד והם נדרשו לשמור על שקט. מעפילי אקסודוס שנאבקו בבריטים, גורשו מחיפה בחזרה לצרפת וממנה לגרמניה, חיה זוכרת שבנמל בצרפת הנוסעים התפרצו מהאנייה החוצה והיא, שהייתה עדיין ילדה, חשה שדוחפים אותה.

יחד עם כל מעפילי 'אקסודוס' הגיעו חיה וחנן אחיה לארץ ב-1948, הם נקלטו וגדלו בקיבוץ מסילות. בשנות החמישים חיה עבדה בבית פיינסטון (היום נווה צאלים), נישאה לצבי הולנדר ויחד הקימו את ביתם ברחוב הכרם.

חיה וצבי, שנות החמישים
באדיבות חיה וליאור הולנדר

הערת העורכת: מסגרת ההבזק מחייבת צמצום. הסיפורים במלואם נכתבו ונשמרו בארכיון הכפר. כמו כן, נקבל בתודה סיפורי עלייה נוספים, הן של עולים בלתי לגליים והן של עולים לגליים.

מקורות:

ראיונות: אורי אגם (29.1.2017), ציפי ואקי צ'רלינסקי (22.4.2019), חיה הולנדר (24.4.2019).
ראיינה תמר ישר. כן מסרו לה פרטים ביוגרפים נוספים ותמונות, דורון מרכוס, ליאור הולנדר ויוסי פקטור. תודתנו על שיתוף הפעולה.
- רחל שנרב, נדחי ישראל יכנס: גלגולה של משפחה קורות משפחת ראנד ואייגרמן, ישראל תשע"ו.
- מרדכי אבן חן (עורך), זיכרון ותקומה, תיעוד ניצולי השואה תושבי המועצה האזורית דרום השרון, דרום השרון 2014.
אתרים במרשתת: אתר פלי"ם, אתרים בויקיפדיה לפי שם אניית המעפילים, אתר בית לוחמי הגיטאות.

עריכה: אסנת שירן

תְּרוּפָתָהּ שֶׁל שָׂרָה הוֹפְצָה, פָּרוֹק ב'

ז' אדר

תְּרוּפָתָהּ שֶׁל שָׂרָה הוֹפְצָה חָנָם בְּכָל בְּתֵי הַמְרַקְחָת בַּמְמַלְכָה כְּשֵׁרוֹת לְצַבּוֹר ,
בֵּין אִם הָיָה חֵבֵר מִפְּלָגָה אוֹ סֵתָם אִישׁ בַּעַל נְטִייה דוֹמָה.
נָתַן לְקַבְּלָהּ, כְּטַבְּלִייה לְמַצִּיצָה , כְּתַרְסִיס אוֹ כְּמִשְׁחָה לְמִתְקָשִׁים בְּבָלִיעָה,
וְכַמוֹבֵן בְּמִשְׁרָדֵי הָרְשׁוֹת לְשִׁיבוֹשׁ הַצַּבּוֹר וְסִנִּיפֵי הַשָּׂרָרָה .
לְהֵלֵן תְּכוּלְתָהּ בְּהֵתָאֵם לְתַסְנֹת רוֹקְחֵי שִׁיקוּי הַלְקִיקָה, הַתְשַׁע"ה 2015.

רְכִיבִים : שׁוֹקוֹלָד מְרִיר 77% סֶכֶר, גוֹשֵׁי קָקָאוּ

< לְהַסְתֵּרַת תְּחוּשֵׁת הַחֵרָא הַפְּנִימִית.

מִתְחַלְּבִים : לְצִיטוֹן סוּיָה, חֶמְרִים חֶסְרֵי טַעַם, סִירוֹפ גְּלוֹקוֹזָה

< לְהַפְחֵתֵת הַצָּרְבֵת וְהַשְּׂאֵט .

מְקַרִּישִׁים : חֶמֶר מוֹנֵעַ חֲמָצוֹן, 'סוּדִיוִם', שְׁמֵן צְמָחִי

< לְהַחְלֹשֵׁת הַחֲשִׁיבָה הָעֲצָמִית.

וּמְאַזְנֵי חֲמָצִיּוֹת, כְּגוֹן : מֶלַח לִימּוֹן, חֶמֶר מְשַׁמֵּר לְכֵלּוֹד, 'פּוֹטְסִיוִם סוּרְבֵט'.

< לְהַגְבִּירַת תְּחוּשֵׁת נִיקִיוֹן בְּכַפִּים.

תֵּיאוֹר פְּעִילוּתָהּ הַרְפוּאִית בְּאֵפֶן כֹּלֵל :

נוֹעֵדָה לְטַפּוֹל בְּתַסְמִינֵי ה'שִׁפְעַת הַנִּישׁוּקִית הַחֲבוּקָה', לְהַקְלֵת תְּהִלֵּי הַלִּיקוֹק וְאָבֵדן הַתְּחוּשָׁה,
מְטַפֵּלַת בְּזִיחֻמִּים בְּמַעְרְכוֹת הַתַּחַת וְהַלְשׁוֹן וּבְמַחְלַת ה־ PTE (פּוֹסֵט טְרָאוּמָה אֶלְקִשִׁי) הַיְדוּעָה.
מִתִּי, אִסוֹר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּתְרוּפָה ?

אִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּתְרוּפָה אִם הַנֶּדֶךְ מְטַפֵּל בּוֹ זְמַנִּית בְּתְרוּפָה לְהַגְבִּירַת הַשְּׂמִחָה וְהַאֵוֹן. אִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
בְּהִישָׁמַע דְּבַר הַמְּלֶךְ מִחֲשֵׁשׁ לְהַשְׁפָּעַת 'פִּיִּיק' מִשְׁבָּשֵׁת.

כְּמוֹבֵן, אִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ אִם הַלְשׁוֹן קָצָרָה מְדִי לְצוּרְכֵי לְקוֹק יִשְׁבֵן שְׁמוּט.

אִיד תְּשַׁפִּיעַ הַתְּרוּפָה עַל חַיֵּי הַיּוֹם יוֹם שֶׁלְךָ ?

תִּתְּכֵן תּוֹפְעָה מְבֻרְכָת לְפָגִיעָה בְּחֲשִׁיבָה הָעֲצָמִית וּבְעֵרְנוֹת, רְצוֹן עַז לְנִשְׁק כְּפוֹת יְדִים וְנַעֲלִים
בְּפִעִלוֹת שְׁמוֹר לִי וְאֶשְׁמֹר לְךָ, תִּפְסֵק הַסְּלִידָה וְתוֹקֵל מְאֹד הַפְּרַחַת הַיּוֹנִים.

תִּתְּכֵן אֶהְדָּה בְּלִתִּי נְשִׁלְטוֹת לְרֵאשֵׁי הַבִּיּוֹב בְּמַמְלָכָה, וְכִלְבִּיהֶם (תּוֹפְעָה מְבֻרְכָת), רִידָה בְּלַחַץ הַדָּם
וְתַעֲלֵם תְּחוּשֵׁת הַקָּבֵס מִמַּעֲשֵׂי נְבֻלָּה .

בַּעַת נְטִילַת יְתֵר, יִתְּכֵנוּ תּוֹפְעוֹת לוֹאֵי מְסַכְּנוֹת כְּגוֹן :

תִּתְּכֵן תּוֹפְעַת דְּבָקָת, גְּרֵדָת, אֶלְרָגִיָה, אֶכְפִּתִּיּוֹת מִהַשְּׂמַאל, עֵרְנוֹת וְחֲשִׁיבָה לֹא מְפֻלְגָת, שְׁלִיטָה
בְּסוּגְרִים, הַתְּמַכְרוֹת, הַתְּלַחְמוֹת וְצִימָאוֹן לְשִׁתּוֹן מִהַמְקַצָּה.

לְמֵרוֹת זֹאת ,

אִין לְשַׁמֵּר הַתְּרוּפָה בְּמִקּוֹם סָגוֹר, מִתֵּר הַשִּׁימוֹשׁ לְיִלְדִים(לְמַעַן הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים), בְּמִידָה וּמַחְלַת
הַנִּישׁוּקִית הַחֲבוּקָה' תַּעֲלֵם וְתְחוּשֵׁת אָבֵדן הַדְּרָךְ תִּגְבֵּר, פְּנֵה מִיָּד לְשֵׁר הַקְּרוֹב לְאִזּוֹר מְגוּרִיךָ לְקַבְּלַת
מִרְשָׁם לְהַגְדִּיל מִנוֹן

וְאִין צָרְךָ לְהַבִּיא דָּגֵל.

לְבְרִיאוֹתָךְ ,

מִמְלָךְ לְטוֹל מִתְּרוּפָתָהּ שֶׁל שָׂרָה שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם.

לִיעִילוֹת מְרַבִּית וְלִשְׁפּוֹר אִיכוֹת הַחַיִּים, אֵף מִמְלָךְ לְשִׁתּוֹת בִּירָה בְּכַמִּיּוֹת הַרְבֵּה, וְלְהַפְסִיק לְחֹלֶם, כִּי
לְנִדְבָקִים בָּהּ, הִיא חֲשׁוּכַת מְרַפָּא .

אֶפְרִיל 2019 ,

טְרוֹם בְּחִירוֹת בְּחַג הַפֶּסַח וְהַחֲרוּת.

חטא יופי חלק שני - יופי באומנות

מיכאל הוטליץ

מכיוון שהאבולוציה הטביעה בנו הנאות שהיו חיוניות לשרידתנו ומכיוון שהנאות אלו, שנטבעו בנו עוד בטרם יכולנו להבין את חשיבות הפעולה המהנה להישרדות, נשארו זמינות גם במצבים שבהם אין צורך בפעילות הישרדותית לשמה (שהרי, בסופו של דבר, מתוך שלא לשמה בא לשמה), נוטים אנו, בדומה לבעלי חיים נוספים, גם לנצל את ההנאות הללו "שלא לשמן".

זה ההסבר לכך שבני אדם אוכלים מעבר לכמות הנדרשת לקיום גופם, כשהאוכל טעים, מאוננים וכדומה. טענתי היא שהמנגנון העומד מאחרי חלק משמעותי מהנאותנו מאומנות, דומה.

מהן אותן תכונות נפשיות שעליהן "רוכבת" ההנאה מאמנות?

לדעתי – אחת המרכזיות שבהן היא הנאותנו מזיהוי תבניות. דעתי זו מתיישבת היטב עם התרומה שתורמים הסברים מסוימים להנאה מן היצירה (הסברים שבעזרתם קל יותר לזהות את התבנית או שהם עצמם מהווים את ההקשר שזיהוי התבנית אינו אלא קישור היצירה אליו).

זה מסביר גם את המתח והמסתורין שאנו חשים בתחילת ההאזנה הראשונה ליצירה מוזיקלית ותחושת ההנאה שאנחנו חווים בהמשך (רצף התרחשויות שדומה להפליא לרצף המתאר התמודדות עם חידה מתמטית או מדעית).

אמן שמחפש את הדרך לבטא תחושה מסוימת באמצעות אמנותו ולפתע מוצא אותה, משתמש לא פשעם בביטוי "פתאום הכל נופל למקום"¹

מדען המבין פתאום פן נוסף של ההווייה משתמש באותו ביטוי בדיוק.

איני מאמין שזיהוי תבניות הוא חזות הכל בכל מה שכרוך בהנאה אסתטית. אני טוען רק שיש לו מקום חשוב ומרכזי ויותר מכך – שהוא משותף לכולנו ושיש לו סיבה אבולוציונית. אני מודע מניסיוני האישי לחוויות של הנאה אסתטית שאינן כרוכות בזיהוי תבניות ולא את כולן אני יודע למקם במסגרת הסברית כלשהי.

בכוונה השתמשתי בביטוי "הנאה אסתטית" ולא "הנאה אמנותית" כי לא תמיד עמד אמן מאחורי גורמיה. אחד מן ה"נופים" שבהם אהבתי לצפות בילדותי (בעיקר כאשר גרתי באירופה עקב שליחותו של אבי) היה לא אחר מאשר צמתים של אוטוסטראדה (בעיקר מבט מלמטה באלכסון, כזה שמאפשר לקלוט הן את המבנה המעוגל והן את הגובה שבו "מרחף" מבנה מאסיבי זה באוויר. כאשר ניסיתי להתחקות אחר מקורותיה של אותה הנאה זיהיתי אותם לבסוף בכוח הפיזי שמבנים אלה משדרים.

קל להבין מדוע "אילפה" אותנו האבולוציה ליהנות מן השהיה במחיצתו של כוח פיזי שאינו מאיים עלינו.

יצירות אמנות לא מעטות בונות על סוג זה של הנאה ולדעתי זה מקור הקסם של חלק מיצירותיו של האמן הישראלי [דני קראון](#).

חוויה אסתטית כמעט דתית חשתי כאשר, כאחד מן הצוערים של בה"ד 1 שהופקדו על אבטחת אזור שדה בוקר ביום הלוויתו של בן גוריון, פתחתי את עיני בבוקר וראיתי את הנוף במקום. נראה לי

¹ אין לי סימוכין כתובים לטענה זו. היא מתבססת על דברים ששמעתי מספר פעמים במפגש אישי עם אמנים.

שגם חוויה זו קשורה באופן כלשהו להתרשמותי מן העוצמה הנחוצה לעיצוב שטח מישורי כה גדול שבשוליו הרים.

חוויה דומה חוויתי כאשר באותו קורס קצינים טיפסתי עם חברי כשידית אלונקה על כתפי על דופנותיו של מכתש רמון ושוליו התגלו לי לאור הזריחה.

סוג מעט שונה של הנאה הוא זה שקשור באמנות הקלאסית. ייתכן שהנאה זו נובעת מהערצה למיומנותו של האמן (היו תקופות שמידת הריאליזם של התמונה היוותה מדד לאיכותה ובעיני עדיין מעורר הריאליזם הזה את אותה הערצה שייתכן שאינה אלא הדחף להידמות למושא ההערצה). תחושתי דומה ביחס לאומנות סוריאליסטית.

לסיכום ברצוני לומר שלדעתי מספקת תורת האבולוציה מסגרת מתאימה גם להגדרת השאלות על תכונותינו הנפשיות וגם לספקולציות ביחס לתשובות הנכונות. מסגרת זו אינה מגיעה, אמנם, עד לתוך נבכי מערכת העצבים אבל יש בה צורך, לדעתי, גם כמדרגה בדרך לאותה רדוקציה סופית וגם מכיוון שיתכן שברמה העצבית ממומשים מנגנונים דומים באופן שונה אצל אנשים שונים (כפי שקורה לא פעם בניסויים ברשתות עצביות מלאכותיות המתכווננות באופן שונה אך נותנות, בסופו של דבר, תשובות דומות).

לקריאה נוספת:

Ramachandran, VS, Rogers-Ramachandran, D (2006). The Neurology of Aesthetics. Scientific American Mind, October/November 2006.

[Einstein, Picasso: Space, Time, and the Beauty That Causes Havoc by Arthur I. Miller](#)

נופי רמות השבים

37 עמר

אור האלון אחרון

